

Umhvørvis- og vinnumálaráðið

Dagfesting: 08.09.22
Mál nr.: 22/16183
Málsviðgjört: HI
Ummælistíð: Skrivið frá/til
Eftirkannað: Lógartænastan
dagfestir

Uppskot til

Lögtingslóg

um

pant á ílötum til drykkjuvörur og matvörur

Ílöt fevnd av lögtingslógini

§ 1. Henda lögtingslógini fevnir um pant á ílötum til drykkjuvörur og matvörur.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetur nærri reglur um, hvørji ílöt til hvørjar úrdráttir eru fevnd av stk. 1, og í hvønn mun sölustøð og góðkendar móttøkur hava skyldu og rætt at taka ímóti og fáa heintað ílöt, sum eru fevnd av lögtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka.

Loyvi

§ 2. Áðrenn ein framleiðari ella innflytari kann selja ella á annan hátt avhenda ílöt, fevnd av § 1, skal hann hava fingið loyvi frá landsstýrismanninum og hava skrásett ílötini sambært stk. 2.

Stk. 2. Í umsóknini um loyvi skal upplýsast slag av úrdrátti, slag av ílati, mynd av ílati og strikukota á ílati og hvussu framleiðarin ella innflytari hefur tryggjað sær, at ílötini verða endurnýtt ella endurvunnin.

Landsstýrismaðurin kann biðja um fleiri upplýsingar, enn tær nevndu.

Stk. 3. Landsstýrismaðurin útgreinar í loyvinum skyldur til endurnýtslu, endurvinning og skrásetingar, sum framleiðarin ella innflytari skal gera í sambandi við pant, sølu og móttøku av ílötum, og í hvønn mun hesar skulu latast landsstýrismanninum. Landsstýrismaðurin kann áseta fleiri skyldur, enn tær nevndu.

Stk. 4. Verða skyldurnar í loyvinum brotnar, kann loyvið verða tikið aftur, eins og framleiðarin ella innflytari kann fáa bann fyri at selja ílöt, fevnd av § 1.

Stk. 5. Framleiðarin ella innflytari hefur skyldu at syrgja fyri, at ílöt, fevnd av § 1, sum hann hefur selt ella avhendað, regluliga verða heintað hjá góðkendum móttøkum og sölustøðum, fevnd av móttøkuskulduni eftir § 3, stk. 1, og send til endurnýtslu ella endurvinning sambært loyvinum í stk. 3.

Móttøkuskylða

§ 3. Sølustøð, sum selja ílót, fevnd av § 1, og góðkendar móttøkur, skulu taka ímóti øllum ílótum fevndum av § 1.

Stk. 2. Sølustøð, sum hava góðkenda avtalu, sambært § 4, stk. 1-2, við góðkenda móttøku, ella við sølustað, sum hefur góðkent høli at taka ímóti ílótum fyri onnur sambært § 4, stk. 3, eru ikki fevnd av móttøkuskulduni eftir stk. 1.

Stk. 3. Rúsdrekkasøla Landsins, hissinis sølustøð og sølustøð hjá bryggjaríum, sum sambært løgtingslóg um matstovuvirksemi og gistingarhúsvirksemi hava loyvi at selja og lata eigna framleiðslu av øli, hava einans skyldu at taka ímóti ílótum fevndum av § 1, sum tey sjálv selja.

Avtala um móttøku og góðkenning

§ 4. Eitt sølustað kann gera avtalu við góðkenda móttøku ella sølustað við góðkendum høli sambært stk. 3 um at taka ímóti øllum ílótum fevndum av § 1 fyri seg. Sølustað við góðkendum høli sambært stk. 3 kann ikki gera avtalu við annað sølustað við góðkendum høli ella góðkenda móttøku um at taka ímóti ílótum fyri seg. Sølustaðið, sum er undantikið móttøkuskyldu sambært § 3, stk. 2, skal á sjónligum stað kunngera, hvønn avtala er gjørd við.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin skal góðkenna eina avtalu sambært stk. 1 til tess at tryggja, at umstøðurnar at fáa pantáløgd ílót til høldar ikki versna.

Stk. 3. Eitt sølustað skal hava sítt høli til móttøku av ílótum góðkent frá landsstýrismanninum fyri at kunna gera avtalu um at taka ímóti ílótum fyri onnur sølustøð, sbr. stk. 1, og ein móttøka skal hava góðkenning frá Landsstýrismanninum fyri at verða fevnd av skyldum og rættindum sambært hesi løgtingslógini. Ein góðkend móttøka er eitt høli til móttøku av ílótum fevndum av § 1, sum ikki er knýtt at einum sølustaði.

Landsstýrismaðurin ásetur í góðkenningini minstkrøv til høli, útbúnað og reinføri.

Stk. 4. Sølustað við góðkendum høli sambært stk. 3 skal taka ímóti ílótum í

allari upplatingartíðini, og góðkend móttøka skal taka ímóti ílótum minst 35 tímar um vikuna.

Rindan av panti

§ 5. Framleiðarar, innflytarar, sølustøð og góðkendar móttøkur skulu rinda pant, tá ið tikið verður ímóti ílótum fevndum av § 1.

Stk. 2. Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð virðið á pantinum, sum skal rindast sambært stk. 1.

Stk. 3. Sølustøð skulu upplýsa pantvirðið sambært stk. 2, á ílótum fevndum av § 1, á prískeltum, kvittanum og øðrum prísupplýsingum.

Eftirlit og gjald

§ 6. Landsstýrismaðurin hefur eftirlit við, at løgtingslógin og reglur, ásettar við heimild í løgtingslógini, verða hildnar. Landsstýrismaðurin kann krevja at fáa allar upplýsingar, sum krevjast til at útinna eftirlitið, útflyggjaðar frá innflytarum, framleiðarum, sølustøðum og góðkendum móttøkum.

Stk. 2. Fyri viðgerð og avgreiðslu av loyvum, skrásetingum og góðkenningum sambært § 2, stk. 1, og § 4, stk. 2-3, og eftirliti sambært stk. 1 verður gjald kravt. Loyvir og góðkenningar verða útflyggjað, tá ið goldið er.

Stk. 3. Landsstýrismaðurin ásetur nærri reglur um gjaldið sambært stk. 2.

Kæra

§ 7. Landsstýrismaðurin kann áseta, at avgerðir sambært hesi løgtingslógini kunnu kærast til Føroya Kærustovn. Kærufreistin er fýra vikur frá degnum, tá ið kærarin hefur fingið fráboðan um avgerðina.

Revsing

§ 8. Brot á § 2, stk. 1, verða sektað, og hald verður lagt á ólógliga seldu vøruna. Brot á § 2, stk. 3 og 5, § 3, stk. 1 og 3, § 4,

stk. 1, 3 pkt., og stk. 3, og § 5, stk. 1 og 3, og § 6, stk. 1, 2. pkt., verða revsað við sekt.

Stk. 2. Revsiábyrgd kann verða álögð lögfrøðiligum persónum sambært reglunum í 5. kapitli í revsilógini.

Stk. 3. Í reglum ásettum við heimild í lögtingslógini kann verða ásett, at brot á reglurnar ella treytir, ásettar sambært reglunum, verður revsað við sekt.

Gildiskoma

§ 9. Henda lögtingslógin kemur í gildi XX XX, og samstundis fer úr gildi lögtingslóg nr. 73 frá 10. mai 1994 um ílöt til øl, mineralvatn og lidnar leskidrykkir.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Tað er í ávísan mun ein avbjóðing hjá borgarum at sleppa av við sínar pantáløgdu fløskur og dósir og at fáa pantið aftur.

Orsøkin til hetta er, at tað við tíðini eru komin alt fleiri sløg av pantáløgðum ílötum við drykkjuvørum, og at handlar, sum *ikki* selja ávís ílöt frá ávísimum innflytarum ella føroyskum framleiðarum, ikki hava skyldu at taka ímóti hesum ílötum og at rinda kundinum pantið aftur. Tað sama er galdandi, um handilin selur slagið av ílati, sum kundin kemur við, men vøran stavar frá øðrum innflytara ella framleiðara enn tí, sum handilin keypir frá.

Kundin má sostatt aftur í sama handil ella finna ein annan handil, sum selur somu vøru frá sama innflytara ella framleiðara fyri at sleppa av við tað pantálagda ílatið. Tað er ikki altíð, at kundin veit ella minnist, hvar vøran varð keypt, ella hvør handil selur hvørja vøru frá hvørjum innflytara ella framleiðara.

1.2. Galdandi lóggáva

Umhvørvisstovan umsitur galdandi lögtingslóg nr. 73 frá 10. mai 1994 um ílöt til øl, mineralvatn og lidnar leskidrykkir og kunngerð nr. 54 frá 31. mai 2007 um ílöt, úrdráttir og pant, sum seinast broytt við kunngerð nr. 39 frá 16. mai 2011.

Lógin fevnir um ílöt úr glasi, plasti og metali til øl, mineralvatn og aðrar lidnar leskidrykkir.

Til at flyta inn drykkjuvørur í einnýtisílötum krevst loyvi frá Umhvørvisstovuni, sum eisini førir lista yvir loyvishavarar, sum hava fingið loyvi til at flyta inn og selja einnýtisílöt, og hvørjar drykkir, loyvishavarin hevur loyvi til at flyta inn og selja.

Tá pantálögð ílöt verða seld, skulu bæði framleiðarin, innflytarin og sølustaðið krevja inn pant. Á sama hátt skulu framleiðarin, innflytarin og sølustaðið endurrinda pant, tá ið nevndu ílöt verða móttikin.

Innflytarar og framleiðarar hava ábyrgdina av, at móttikin ílöt verða send til endurvinningar ella endurnýtslu.

Trupulleikin við galdandi lóg er, at handlar einans hava skyldu at endurrinda pant fyri vøru, sum teir sjálvir selja, so kundin má aloftast í fleiri handlar fyri at fáa pantið aftur.

Ein annar vansi við galdandi lóg er, at hon einans fevnir um ílöt til øl, mineralvatn og aðrar lidnar leskidrykkir. Rákið í londunum uttan um okkum er, at meira tilfar skal fáast inn til endurvinningar við at panta ílöt til fleiri úrdráttir, t.d. djús, saft, smoothie og most.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Høvuðsendamálið við uppskotinum er at gera tað møguligt hjá viðskiftafólki at sleppa av við øll síni pantáløgdu ílöt á sama stað, og tí verður ásett sum útgangsstøði, at øll sölustøð, sum selja pantálögð ílöt, hava skyldu til at taka ímóti øllum pantáløgðum ílötum og at rinda pant fyri tey.

Eitt annað endamál við uppskotinum er at fáa landsstýrismanninum heimild at áseta í kunngerð, hvørji ílöt við hvørjum innihaldi skulu verða pantálögð. Ásett verður, at lógin fevnir um ílöt til drykkjuvørur og matvørur, og at landsstýrismaðurin nágreinir í kunngerð, júst hvørji ílöt við hvørjum innihaldi, lógin fevnir um. Á henda hátt verður lógin meira opin við atlitum at, hvørji ílöt kunnu verða pantálögð, og tað verður skjótari og smidligari at leggja ílöt afturat, tá ið tørvur er á tí.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Tað nýggja við uppskotinum er, at øll, sum selja endaliga brúkarinum ílöt, fevnd av lógini, fáa, sum útgangsstøði, skyldu at taka ímóti øllum ílötum fevndum av lógini og rinda pant fyri tey. Hetta er ein avgerandi munur sammett við galdandi lóg, sum einans ásetur eina skyldu at taka ímóti og rinda pant fyri tað, sum handilin sjálvur selur.

Hendan víðkaða skyldan at taka ímóti og rinda pant kann vera tyngjandi fyri smærri sölustøð við avmarkaðum plássi, og tí loyvir uppskotið, at sölustøð kunnu gera avtalu við onnur sölustøð við góðkendum hølum, og góðkendar móttøkur um at taka ímóti fyri seg.

Ein møguleg avbjóðing við skylduni at taka ímóti og rinda pant fyri øll ílöt er, at framleiðarar og innflytarar, sum sambært uppskotinum hava ábyrgdina av, at tey tómu ílötini verða heintað hjá góðkendum móttøkum og sölustøðum fevndum av móttøkuskulduni eftir § 3, stk. 1, ikki kunnu vita, hvørji sölustøð og góðkendar móttøkur hava teirra ílöt, men við møguleikanum at gera avtalu sambært § 3, stk. 2, við onnur sölustøð við góðkendum hølum og góðkendum móttøkum, verða móttøkustøðini væntandi færri. Tí verður hesin trupulleikin helst avmarkaður.

Galdandi lóg fevnir einans um ílöt til øl, mineralvatn og aðrar lidnar leskidrykkir. Rákið í londunum uttan um okkum er, at meira tilfar skal fáast inn til endurvinningar. Hetta verður gjørt við at panta ílöt til fleiri úrdráttir, m.a. djús, saft, smoothie og most. Við hesum uppskotinum verður avmarkingin til øl, mineralvatn og leskidrykkir strikað. Í staðin er uppskotið einans avmarkað til ílöt til drykkjuvørur og matvørur. Hetta gevur landsstýrismanninum størri rásarúm at leggja pant á ílöt, tá ið tørvur er á tí.

1.5. Ummæli og ummælissskjal

Uppskotið hevur verið til almenna hoyring á heimasíðuni hjá Umhvørvis- og vinnuáráðnum í tíðarskeiðinum xx. xx-xx.xx 2022.

Uppskotið varð harumframt sent til hoyringar hjá ...

Inn komu hoyringarsvar ...

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Lógaruppskotið verður ikki mett at hava fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Mett verður, at Umhvørvisstovan fær nakað av øktum arbeiði í byrjanini, tá ið avtalur og høllir skulu góðkennast sambært § 4. Talan er um eitt styttri skifti, og hetta verður fíggjað við gjøldum sambært § 6, stk. 2.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Mett verður ikki, at uppskotið verður dýrari fyri handlar, tí smærri handlar fáa sambært § 4 møguleika at gera avtalu við aðrar handlar við góðkendum hølum ella góðkendar móttøkur. Størri handlar hava longu í dag gjørt íløgur í fløskuautomatir, og tí er ikki væntandi, at tørvurin á útgerð og starvsfólki fer at økjast. Uppskotið hevur nakað av umsitingarligari ávirkan í byrjanini, tá ið sølustøð mugu seta nakað av orku av til at gera avtalur sínámillum um móttøku av ílötum sambært § 4.

Tað eru 14 loyvishavarar skrásettir hjá Umhvørvisstovuni (ein loyvishavari er ein framleiðari ella innflytari, sum hevur loyvi at selja pantáløgd ílöt). Tey 14 loyvini mugu endurnýggjast í sambandi við, at lógaruppskotið kemur í gildi. Hetta verður mett at kosta umleið 2-3.000 kr. fyri hvørt loyvi (3-5 tímar á 650 kr.)

Í sambandi við at dagføra upplýsingarnar um tey ymisku ílötini, sum liggja undir hvørjum loyvi, við strikukotu og myndum, verður mett, at kostnaðurin er 1-2 tímar upp á 650 kr. fyri hvørt ílát, men um loyvishavarin sendir upplýsingarnar um síni ílöt inn samlað, verður kostnaðurin tá væl lægri fyri hvørt ílát.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið verður ikki mett at fáa avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið hevur ikki serligar fíggjarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið verður ikki mett at fáa avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Eingin millumtjóðasáttmáli er á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Lógaruppskotið verður mett at vera í samsvari við hoyvíkssáttmálan (*Sáttmáli millum stjórn Íslands, øðrumegin, og stjórn Danmarkar og Føroya landsstýri, hinumegin*), evropeiska mannaáttmálan, sbr. anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention, og ST-sáttmálan um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek, sbr. bekendtgørelse nr. 20 af 15. november 2017 af FN-konvention af 13. december 2006 om rettigheder for personer med handicap.

2.9. Markaforðingar

Ongar kendar markaðforðingar eru á økinum. Mett verður ikki, at lógaruppskotið elvir til markaðforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið heimilar landsstýrismanninum at taka eitt loyvi at selja ílót við úrdráttum aftur frá einum innflytara ella framleiðara, um skyldurnar í loyvinum ikki verða hildnar, sbr. § 2, stk. 4. Orsøkin til hetta er, at innflytari og framleiðari hava skyldu at veita landsstýrismanninum upplýsingar um eitt nú ílótini, pant, sølu og móttøku av ílótunum, sum landsstýrismanninum tørvar til at kunna hava eitt vælvirkandi eftirlit á økinum. Heldur ein innflytari ella framleiðari ikki skyldurnar í loyvinum, verður móguleikin hjá landsstýrismanninum at taka loyvið aftur og seta bann fyri sølu av ílótum fevndum av § 1, til viðurskiftini eru komin í rættlag, mettur at vera smidligari og munabetri enn sekt.

Heimild at taka loyvi aftur og seta bann fyri sølu av ílótum finst eisini í § 3, stk. 7, í galdandi løgtingslóg nr. 73 frá 10. mai 1994 um ílót til øl, mineralvatn og lidnar leskidrykkir, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 47 frá 15. mai 2007.

Sambært § 8, stk. 1, verður søla av ílótum uttan loyvi sambært § 2, stk. 1, sektað, og hald verður lagt á vøruna. Lógin verður mett at fáa størri virknað, um heimild bæði er til at leggja hald á vøruna og at sekta fyri ólógliga sølu. Hetta er framhald av galdandi lóg.

Brot á § 2, stk. 3, um skyldurnar at skráseta og lata landsstýrismanninum skrásetingarnar, sum framleiðari ella innflytari skal gera í sambandi við pant, sølu og móttøku av ílótum, og stk. 5, um skylduna hjá framleiðaranum og innflytaranum at heinta inn og senda ílótini til endurnýtslu ella endurvinning, § 3, stk. 1, um skylduna hjá sølustøðunum og góðkendum móttøkum at taka ímóti øllum ílótum fevndum av § 1 og stk. 3 um skylduna hjá Rúsdrekkasøla Landsins, hissini sølustøðum og sølustøðum hjá bryggjaríum at taka ímóti øllum ílótum fevndum av § 1, sum tey sjálvi selja, § 4, stk. 1, 3. pkt., um skylduna hjá sølustøðunum at kunngerá á sjónligum stað, hvønn avtala er gjørd við um móttøku, og stk. 3 um góðkenning frá landsstýrismanninum til at kunna gera avtalu um at taka ímóti ílótum frá øðrum, § 5, stk. 1, um skylduna hjá framleiðaranum, innflytaranum, sølustaðnum og góðkendum móttøkum at rinda pant, § 5, stk. 3, um skylduna hjá sølustøðum at upplýsa lógarkravda pantvirðið á prískeltum, kvittanum og øðrum prísupplýsingum og § 6, stk. 1, 2. pkt, um at veita landsstýrismanninum upplýsingar í sambandi við eftirlit, verða revsað við sekt sambært § 8.

Sekt verður mett at vera minstamarkið fyri, hvør revsing er neyðug, fyri at lógin kann hava tann ætlaða virknaðin.

2.11. Skattir og avgjöld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Gjöld verða kravd fyri viðgerð og avgreiðslu av loyvum og góðkenningum eftir § 2, stk. 1, og § 4, stk. 2 og 3, og fyri eftirlit eftir § 6, stk. 1. Tað verða tey, sum fáa loyvi og góðkenning frá landsstýrismanninum og sum verða fevnd av eftirlitinum hjá landsstýrismanninum, sum skulu rinda gjöldini.

Tað verður ætlandi Umhvørvisstovan, sum fer at geva loyvir og góðkenningar eftir lógini, og upphæddirnar eru, eins og í galdandi lóg, at finna í kunngerð nr. 102 frá 22. oktober 2012 um gjøld hjá Umhvørvisstovuni fyri umsiting og eftirlit sambært lóggávuni á umhvørvisøkinum.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Sambært § 2 skulu innflytarar og framleiðarar søkja um loyvi frá landsstýrismanninum fyri at kunna at selja ílót fevnd av lógini. Orsøkin til hesa ásetingina er, at landsstýrismaðurin sum eftirlitsmyndugleiki má vita, hvør hevur skyldur og ábyrgd sambært lógini við atlit at teimum einstøku ílótunum.

Sambært § 4, stk. 2 og 3, skal landsstýrismaðurin góðkenna avtalur um móttøku millum sölustøð og góðkendar móttøkur og sölustøð við góðkendum høli, og rættin at vera móttøkustað ella sölustað við góðkendum høli. Endamálið er at tryggja, at avtalur einans verða gjørdar við sölustøð við góðkendum høli og góðkendar móttøkur, so umstøðurnar at lata ílót inn ikki versna.

Sambært § 6, stk. 1, 2. pkt., kann landsstýrismaðurin frá innflytaranum, framleiðaranum, sölustøðum ella góðkendum móttøkum krevja allar upplýsingar, sum krevjast til at útinna eftirlitið sambært § 6, stk. 1, 1. pkt. Ásetingin skal tryggja munagott eftirlit, og avmarkar rættindini hjá landsstýrismanninum til upplýsingar, sum veruliga krevjast fyri at útinna eftirlitið.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Landsstýrismaðurin ásetur sambært § 1, stk. 2, nærri reglur um, hvørji ílót til hvørjar úrdráttir eru fevnd av lógini og hvørja móttøkuskyldu og móttøkurættindi sölustøð og góðkendar móttøkur hava í samband við ílót, hvørs innihald er fevnt av rúsdrekkalógini.

Landsstýrismaðurin ásetur sambært § 5, stk. 2, nærri reglur um virðið á pantinum, sum skal rindast sambært stk. 1.

Landsstýrismaðurin kann sambært § 7 áseta, at avgerðir sambært løgtingslógini skulu kunna kærast til Føroya Kærustovn.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd at privatari ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd at privatari ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Upphæddin fyri gjøld sambært galdandi lóg er ásett í kunngerð nr. 102 frá 22. oktober 2012 um gjøld hjá Umhvørvisstovuni fyri umsiting og eftirlit sambært lóggávuni á umhvørvisøkinum. Kunngerðin skal broytast, samstundis sum henda lógin kemur í gildi, so at hon fer at vísa til heimildina í hesi lógini.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
--	------------------------------------	------------------------------	--------------------------------	---	--------------

Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð meira ítøkiliga, hvørji ílöt til hvørjar drykkjuvørur eru fevnd av § 1. Til dømis kunnu ílöt til óblandaða saft, djús, most o.a., sum ikki eru fevnd av galdandi lóggávu, takast við í kunngerðini.

Umframt ílöt til drykkjuvørur kunnu ílöt til matvørur takast við í kunngerðini, t.d. ílöt til súltutoy, súltaða agurku o.a. Bæði tá ið ræður um drykkjuvørur og matvørur, eru avmarkingar fyri, hvat kann pantast. Til dømis er tað av reinførisávum ikki ráðiligt at panta ílöt til mjólkarárdráttir og annað, sum rotnar lætt.

Í fyrstu atløgu fer kunngerðin at fevna um tey somu ílötini, sum eru fevnd av galdandi kunngerð. Hetta fyri at síggja, hvussu pantskipanin roynist, áðrenn talan verður um at víðka hana.

Tað verður ikki mett at vera neyðugt at víðka skipanina til at fevna um ílöt til vín og brennivín. Rúsdrekkasøla Landsins rindar pant fyri hesi ílöt og hevur einkasølu av hesum vørunum, so kundin veit altíð, hvagar hann skal fara við hesum ílötunum. Rúsdrekkasølan hevur eina vælvirkandi skipan, har umleið 90 % av ílötunum verða latin inn aftur.

Eisini fer kunngerðin at geva Rúsdrekkasølu Landsins og teimum sölustøðum hjá bryggjaríum, sum hava loyvi at útflyggja egna framleiðslu, einkarétt at taka ímóti ílötum fevndum av løgtingslóg nr. 20 frá 10. mars 1992 um innflutning og sølu av rúsdrekka (sí eisini § 3, stk. 3). Á henda hátt verður tryggjað, at vanligir handlar ikki fáa eina skyldu at taka ímóti tí, sum Rúsdrekkasøla Landsins og bryggjaríini hava einkarétt at selja, hóast ílötini og úrdráttirnir eru fevnd av § 1 í hesi lógini.

Til § 2

Landsstýrismaðurin skal sum eftirlitsmyndugleiki á økinum hava yvirlit yvir innflutta, selda, móttikna og avhendaða nøgd av ílötum fyri at síggja býtið av ílötum á marknaðinum, hvussu tað broytist, og hvar ílötini enda.

Loyvi til innflytara og framleiðara fevnir bæði um loyvi at selja og avhenda ílöt, og at hava skrásett tey einstøku ílötini.

Umhvørvisstovan førir lista yvir loyvishavarar, sum hava fingið loyvi at selja ílöt fevnd av § 1, og hvørji ílöt við hvørjum úrdrátti hvør loyvishavari hevur loyvi at selja. Ætlanin er, at Umhvørvisstovan leggur upplýsingarnar um ílötini á heimasíðuna, so at sölustøð og móttøkur hava móguleika at kunna seg um, hvørji ílöt eru fevnd av § 1, so skjótt loyvi er givið.

Stk. 5. Tað liggur á innflytara og framleiðara at syrgja fyri, at ílöt verða innheintað til endurnýtslu og endurvinning, men lógin ásetur ikki, hvussu hetta skal verða gjørt. Tað stendur tí innflytarum, framleiðarum, sölustøðum og góðkendum móttøkum frítt at samstarva og skipa seg í sambandi við, at ílöt verða innheintað og send til endurnýtslu og endurvinningar.

Í sambandi við skylduna hjá framleiðara og innflytara at fáa ílót heintað hjá sölustøðum fevndum av § 3, stk. 1, skal gerast vart við, at sölustøð við góðkendum høli altíð eru fevnd av § 3, stk. 1, tí sölustøð við góðkendum høli kunnu ikki gera avtalu við onnur sölustøð við góðkendum høli ella góðkendar móttøkur, um at taka ímóti fyri seg, sambært § 4 stk. 1.

Sí meira um góðkendar móttøkur í viðmerkingunum til § 4.

Hvussu regluliga ílótini skulu heintast, veldst um, hvussu nógv pláss tey einstøku sölustøðini og móttøkurnar hava at goyma móttikin ílót.

Til § 3

Ásetingin staðfestir meginregluna um móttøkuskyldu og skal tryggja, at fólk altíð sleppa av við øll pantáløgd ílót á sama stað. Hugtakið *sølustað* skal skiljast sum eitt og hvørt stað, sum selur endabrukaranum ílót fevnd av § 1, t.d. handlar og kioskir. Eisini matstovur og kaffistovur, sum lata kundarnar taka ílótini við sær, eru fevndar av ásetingini.

Stk. 2 er undantakið til meginregluna í stk. 1. Ætlanin við lógini er at betra um umstøðurnar hjá viðskiftafólki at sleppa av við øll pantáløgd ílót á sama stað, og mett verður, at tað er ein fyrimunur, at færri, men betri hølir við maskinum standa fyri at taka ímóti ílótunum. Hetta skal tó ikki skiljast soleiðis, at ein fløskuautomat er ein treyt fyri at fáa loyvi at taka ímóti fyri onnur.

Smærri handlar, kioskir o.tíl., sum vanliga hava lítið av pláss og tungt við at gera íløgur í fløskuautomatir, kunnu sostatt vísa til eitt stað, sum tey hava avtalu við. Avtalan skal fevna um ta fullu móttøkuskulduna sambært stk. 1.

Hóast stk. 2 fyrst og fremst leggur upp fyri plásstroti hjá smærri sölustøðum, er eingin avmarking í ásetingini, sum forðar størri sölustøðum at gera avtalu við sölustað við góðkendum høli ella góðkenda móttøku.

Orsøkin til ásetingina í stk. 3 er, at hóast Rúsdrekkasøla Landsins selur onkra vøru, sum fer at verða fevnd av § 1, t.d. øl, so er ikki ætlanin, at móttøkurnar hjá Rúsdrekkasølu Landsins skulu verða fevndar av § 3, stk. 1. Um so var, endaðu tær mest sannlíkt sum móttøkur fyri meginpartin av øllum ílótum fevndum av § 1. Henda lógin hevur ikki til endamáls at lata tað almenna ella eitt alment partafelag virka sum móttøku fyri meginpartin av øllum pantáløgdum ílótum í Føroyum (sí eisini viðmerkingarnar til § 1).

Hissinis sölustøð skal skiljast sum sölustøð, sum verða sett upp í samband við t.d. ítróttartiltøk, bygdarstevnur o.tíl., og sum verða tikin burtur aftur, tá tiltakið er liðugt.

Sölustøð hjá bryggjaríum selja mest øl fevnt av rúsdrekkalógini og nakað av øðrum úrdrátti frá egnari framleiðslu. Tað verður ikki mett at vera neyðugt fyri eina vælvirkandi pantskipan, at bryggjaríini skulu taka ímóti ílótum frá sínum kappingarneytum. Øll hesi ílótini kunnu eisini, alt eftir slagnum, avhendast hjá Rúsdrekkasølu Landsins og hjá sölustøðum og góðkendum móttøkum.

Til § 4

Stk. 1 er ikki til hindurs fyri, at eitt sölustað kann hava avtalu við fleiri sölustøð við góðkendum høli sambært stk. 3 ella góðkendar móttøkur. Havast skal í huga, at gevst ein

góðkend móttøka ella eitt sölustað við góðkendum høli við virkseminum, fellur skyldan at taka ímóti ílötum aftur til sölustaðið.

Avtala kann einans gerast um ta fullu móttøkuskulduna sambært § 3, stk. 1. Lógin loyvir sostatt ikki eini avtalu, har t.d. eitt sölustað ger avtalu við eina góðkenda móttøku um einans at móttaka ávís ílöt fevnd av § 1.

Sum dømi um, at umstøðurnar versna sambært stk. 2, kann nevast, at kundin skal flyta seg langt og/ella rinda ferðaseðil ella tunnilsgjald. Hetta kundi til dømis verið støðan, um eitt sölustað í Sandoyinni gjørði avtalu við eina góðkenda móttøku í Havn um at taka ímóti fyri seg. Hetta hevði havt við sær, at kundin hevði skulað flutt seg langt og goldið tunnilsgjald/ferðaseðil fyri at sloppið av við ílötini hjá sær.

Eisini talar tað ímóti at góðkenna eina avtalu, um eitt sölustað ger avtalu við eitt sölustað við góðkendum høli ella góðkenda móttøku, sum hevur verri umstøður at taka ímóti.

Orsøkin til ásetingina í stk. 3 er, at tað helst skulu vera nøktandi umstøður at avhenda ílöt og goyma tey. Er t.d. eingin ruskspann til posar, er eingin móguleiki at vaska sær um hendurnar, ella er móttøkustaðið ikki innilokað ella ov lítið í mun til tøvvin, kann hetta ávirka hugin hjá fólki at avhenda fløskur. Samsvarandi viðmerkingunum til § 3, stk. 2, skal minnast á, at ein fløskuautomat ikki skal metast sum eitt minstakrav.

Góðkend móttøka er ikki knýtt at einum sölustaði, um hon ikki er á sama matrikli sum eitt sölustað, ella sum hevur ein annan eigara enn eitt sölustað, sum er á sama matrikli sum góðkenda móttøkan. Endamálið við góðkendum móttøkum er at geva framleiðarum, innflytarum og sölustøðum móguleikan at samarbeiða um eina móttøku, sum ikki er knýtt at einum ávísimum sölustaði.

Í sambandi við góðkendar móttøkur skal viðmerkjast, at ikki er neyðugt hjá t.d. privatpersónum, hjálparfelagsskapum, skótum, skúlaflokkum o.tíl. at hava eina góðkenning fyri at taka ímóti ílötum frá fólki. Hinvegin hevur ein móttøka uttan góðkenning eingi rættindir ella skyldur sambært hesi lógini.

Til § 5

Í sambandi við skylduna at rinda pant er tað óviðkomandi, um ílatið, sum tikið verður ímóti, varð selt ella givið burtur. Skyldan at rinda pantvirðið, ásett sambært stk. 2, stendur við.

Í mun til galdandi lóg hevur hetta lógaruppskotið ikki nakra áseting um at krevja inn pant tá ílöt verða seld, tí hvønn prís eitt ílat bleiv selt fyri ella av hvørjum sölustaði, tað bleiv selt til kundan, er óviðkomandi í mun til skylduna hjá framleiðarum, innflytarum, sölustøðum og góðkendum móttøkum at taka ímóti ílötum fevndum av § 1 og rinda lógarkravda pantið sambært stk. 2.

Skyldan hjá framleiðara og innflytara at rinda pant til sölustøð og góðkendar móttøkur tekur við, tá framleiðarin og innflytaran hava fingið síni ílöt innheintað frá sölustøðum og góðkendum móttøkum sambært § 2, stk. 5. Her skal havast í huga, at framleiðarar og innflytarar vanliga ikki eru sölustøð sambært § 3, stk. 1 (sí viðmerking til § 3), men heilsølur, og tí ikki fevndir av móttøkuskulduni sambært § 3, stk. 1, men innheitingarskylduni sambært § 2, stk. 5.

Stk. 2. Upphæddin er, eins og galdandi kunngerð, 2 kr. fyri fløt, sum rúma upp til ein hálvan litur, og 4 kr. fyri fløt, sum rúma meira enn ein hálvan litur.

Sambært stk. 3 skulu prísskelti og kvittanir hjá sölustøðum altíð vísa lógarkravda pantvirðið á fløtum fevndum av § 1, so kundin veit, hvat ílát er pantálagt og hvat pantvirðið á ílatinum er, tá hann keypir tað. Við øðrum prísupplýsingum meinast upplýsingar um prís í t.d. lýsingarbløðum og á heimasíðu.

Til § 6

Stk. 2 og 3. Gjaldsupphæddin er ásett í kunngerð nr. 102 frá 22. oktober 2012 um gjøld hjá Umhvørvisstovuni fyri umsiting og eftirlit sambært lóggávuni á umhvørvisøkinum.

Kunngerðin verður broytt, samstundis sum henda lógin kemur í gildi, so at hon fer at vísa til heimildina í hesi lógini. Sí eisini kap. 2.12 omanfyri.

Til § 7

Heimildirnar sambært stk. 1 verða ætlandi lagdar til Umhvørvisstovuna.

Til § 8

Revsíásetingarnar verða lýstar meira nágreiniliga í kap. 2.10 omanfyri.

Til § 9

Gildiskoma og ógilding av galdandi lóg.

Ætlanin er, at lógin skal koma í gildi nakrar mánaðir eftir, at hon er samtykt, fyri at geva øllum þørtum tíð at skipa síni viðurskifti sambært lógini.

Umhvørvis- og vinnumálaráðið, dagfesting.

Magnus Rasmussen
landstýrismaður

/ Herálvur Joensen

Umhvørvis - og vinnumálaráðið

Dagfesting: 08.09.22
Mál nr.: 22/16580
Málsviðgjört: HI
Ummælistíð: Skrivið frá/til
Eftirkannað: Lógartænastan
dagfestir

Uppskot til

Kunngerð um

pant á ílötum til drykkjuvörur og matvörur

Við heimild í § 1, stk. 2, og § 5, stk. 2, í lögtingslóg nr. XX frá XX. XX XXXX um pant á ílötum til drykkjuvörur og matvörur verður ásett:

Ílöt

§ 1. Fevnd av lógini eru ílöt úr glasi, plasti og metali til hesar úrdráttir:

- 1) øl,
- 2) mineralvatn,
- 3) kelduvatn,
- 4) vatn,
- 5) sodavatn,
- 6) liðugblandaða saft,
- 7) cider,
- 8) orkudrykkir,
- 9) ítróttadrykkir,
- 10) íste,
- 11) ískaffi uttan mjólk og mjólkúrdráttir og
- 12) punch.

Pantvirði

§ 2. Tá ið ílöt fevnd av § 1 verða móttikin, skal rindast pant áljóðandi hesar upphæddir:

1) Kr. 2,00 við meirvirðisgjaldi fyri ílöt, sum rúma 0,5 litur ella minni.

1) Kr. 4,00 við meirvirðisgjaldi fyri ílöt, sum rúma meira enn 0,5 litur.

Ílöt til rúsdrekka

§ 3. Sølustøð, sum ikki eru fevnd av § 3, stk. 3, í lögtingslógini, góðkendar móttøkur og hissini sølustøð kunnu einans eftir avtalu við framleiðaran ella innflytaran taka ímóti ílötum til úrdráttir fevndar av lögtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka.

Stk. 2. Innflytarar og framleiðarar hava ikki skyldu til at heinta ílöt sambært lögtingslógini § 2, stk. 5, um tey eru móttikin uttan at avtala er gjørd sambært stk. 1.

Gildiskoma

§ 4. Henda kunngerðin kemur í gildi XXXXX, og samstundis fer úr gildi kunngerð nr. 54 frá 31. mai 2007 um ílöt, úrdráttir og pant.

Umhvørvis - og vinnumálaráðið

Magnus Rasmussen
landstýrismaður

/ Herálvur Joensen